

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ

Львівський державний університет внутрішніх справ

Навчально-науковий інститут права та правоохоронної діяльності

Кафедра теорії, історії та конституційного права

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«ВК 06. Юридична компаративістика»

Освітньо-наукова програма –	Право
Рівень вищої освіти –	третій (освітньо-науковий)
Галузь знань –	08 Право
Спеціальність –	081 Право
Вид дисципліни –	вибіркова
Мова викладання –	українська

Інформація про викладача

д.ю.н., професор
Забзалюк Дмитро Євгенович
096-666-75-06
great_master@ukr.net

Львів 2025

Розглянуто на засіданні кафедри теорії, історії та конституційного права навчально-наукового інституту права та правоохоронної діяльності Львівського державного університету внутрішніх справ (протокол № 11 від 10.07.2025 р.)

Розробник:

ЗАБЗАЛЮК Д.Є, завідувач кафедри теорії, історії та конституційного права навчально-наукового інституту права та правоохоронної діяльності ЛьвДУВС доктор юридичних наук, професор.

1. Характеристика дисципліни	
Семестр навчання	3 семестр
Обсяг	4 кредити ЄКТС (120 год.)
Анотація	<p>Навчальна дисципліна спрямована на зіставлення різних правових систем, їхніх структурних елементів з метою виявлення подібності чи відмінності в юридичних формах, державних механізмах, у суспільних відносинах та ефективності регулюючої дії права, що в цілому розкриває спосіб розв'язання схожих правових проблем.</p> <p>Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни є: пізнання правових явищ в різних державах і культурах; розуміння особливостей порівняльно-правового аналізу окремих об'єктів порівняльного правознавства; засвоєння наукових відомостей про якісні характеристики зарубіжного права та можливості їх використання у вітчизняній юридичній практиці; усвідомлення витоків правових явищ в зарубіжних системах права та виявлення тенденцій їх розвитку, чітка орієнтація у розробці способів гармонізації та зближення сучасних правових систем; досягнення глибокого розуміння тих явищ і процесів, які відбуваються у вітчизняній правовій системі, з метою більш ефективного, з врахування позитивного зарубіжного досвіду, вирішення існуючих в ній проблем; вироблення елементарних умінь і навичок експрес-аналізу національних правових систем окремих країн.</p>
Мета вивчення дисципліни	Формування у здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії відповідних компетентностей та програмних результатів навчання відповідно до ОНП «Право»
2. Програмні компетентності та результати навчання здобувача за ОНП «Право»	
Інтегральна компетентність	Здатність вирішувати комплексні проблеми у сфері професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, продукувати нові теоретичні та прикладні ідеї, приймати відповідні організаційні та управлінські рішення у сфері правничої освіти або юридичної практики, переосмислення наявних і створенням нових цілісних знань.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 01. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК 03. здатність розв'язувати комплексні проблеми на основі системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності(СК)	СК 02.. Здатність застосовувати методи правового і міждисциплінарного дослідження, виявляти їх евристичні можливості та межі, використовувати релевантний дослідницький інструментарій. СК 05. Здатність моделювати оптимальні вирішення правових проблем, прогнозувати можливі наслідки їх реалізації.
№ Програмних результатів за ОНП	Програмні результати навчання з навчальної дисципліни
ПРН 01	Мати передові концептуальні та методологічні знання у сфері права і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень, отримання нових знань та здійснення інновацій
ПРН 03	Застосовувати у фаховій діяльності знання та розуміння системи права, історії світової та української правової думки, сучасної правової доктрини, а також основних напрямів та провідних тенденцій у розвитку права
ПРН 04	Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні аргументи, зокрема, результати теоретичного аналізу, прикладних досліджень, наявні наукові джерела; аналізувати досліджувану проблему з урахуванням широкого правового та загальносоціального контекстів

ПРН 05	планувати і виконувати теоретичні та прикладні дослідження з права та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасного наукового інструментарію, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу передових концептуальних і методологічних знань щодо досліджуваної проблеми з дотриманням стандартів академічної та професійної етики
ПРН 06	Розуміти загальні принципи та методи юридичної науки, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері права та у викладацькій практиці
ПРН 11	Здійснювати доктринальне тлумачення норм національного, міжнародного та права Європейського Союзу, здійснювати порівняльний аналіз правових явищ та процесів у різних правових системах.

Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	разом	у тому числі			разом	у тому числі		
		л	с	с.р.		л	с	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Тема 1. Теоретико-історичні етапи становлення юридичної компаративістики	6	2	2	2	6	-	-	6
Тема 2. Методологічні основи юридичної компаративістики.	6	2	2	2	6	-	-	6
Тема 3. Правова система та правова сім'я: поняття, класифікація, властивості.	8	2	2	4	8	-	-	8
Тема 4. Типологізація національних правових систем.	8	2	2	4	10	2	2	6
Тема 5. Романо-германська правова сім'я: історія та сучасність.	10	2	2	6	12	2	2	8
Тема 6. Англо-американська правова сім'я: загальнотеоретична характеристика.	10	2	2	6	12	2	2	8
Тема 7. Порівняльно-правовий аналіз джерел права романо-германської та англо-американської правових сімей.	12	2	2	8	10	-	-	10
Тема 8. Становлення змішаних правових сімей.	10	2	2	6	10	2	2	6
Тема 9. Правові системи релігійного права	8	2	2	4	6	-	-	6
Тема 10. Особливості звичаєвої правової сім'ї	8	2	2	4	6	-	-	6
Тема 11. Традиційно-філософська сім'я правових систем.	8	2	2	4	8	2	2	4
Тема 12. Взаємодія сучасних правових систем в умовах глобалізації	8	2	2	4	8	-	-	8
Тема 13. Порівняльно-правові дослідження міжнародного і внутрішнього права країн світу	8	2	2	4	8	-	-	8
Тема 14. Шляхи та методи запровадження результатів порівняльно-правових досліджень у правову систему України	10	2	2	6	10	2	2	6
Екзамен								
Усього годин	120	28	28	64	120	12	12	96

Види навчання	Лекції, семінарські заняття, самостійна робота
Методи контролю	Поточний контроль, екзамен
Попередні навчальні дисципліни (Пререквізити)	Теорія держави та права Правові системи сучасності Порівняльне правознавство

	Комунікативна стратегія законотворчої та законодавчої діяльності
Супутні та наступні навчальні дисципліни (Постреквізити)	ОК.04 Проблеми тлумачення правових норм. ОК.06 Методологія сучасного правознавства. БК 11 Енциклопедія права
4. Організація навчання і контролю	
Проведення занять та консультацій	<p>Усі аспіранти незалежно від форми навчання зобов'язані відвідувати аудиторні заняття і проходити всі форми поточного та підсумкового контролю, передбачені індивідуальним навчальним планом аспіранта та освітньо-науковою програмою ЛьвДУВС.</p> <p>Аудиторні заняття проводяться за розкладом відповідної групи у вказаних аудиторіях. Пропуски занять відпрацьовуються.</p> <p>Консультації проводяться за розкладом консультацій викладача, розміщеним на інформаційному стенді (сайті) кафедри за адресою: м. Львів, вул. Замарстинівська 9, (або через e-mail викладача).</p>
Відпрацювання пропущених занять	<p>Відповідно до Положення про підготовку науково-педагогічних та наукових кадрів у ЛьвДУВС, порядок і критерії поточного оцінювання успішності визначаються робочою програмою з кожної навчальної дисципліни і можуть різнитися залежно від специфіки предмета вивчення та методики викладання.</p> <p>Відповідно до Положення про організацію освітнього процесу ЛьвДУВС основними формами індивідуального відпрацювання здобувачами вищої освіти пропущених занять або отриманих незадовільних оцінок є:</p> <ul style="list-style-type: none"> – усно під час безпосереднього спілкування із науково-педагогічним працівником з питань, передбачених планом практичного (лабораторного) чи семінарського заняття, яке відповідно було пропущене чи, на якому була одержана незадовільна оцінка. – письмово у формі підготовки та захисту реферату по одному з питань теми пропущеного заняття чи заняття, на якому була одержана незадовільна оцінка. Реферат є індивідуальним завданням, виконується здобувачем вищої освіти власноручно доступним для розуміння почерком обсягом 8–10 сторінок основного тексту (зберігається на кафедрі до початку наступного семінару). – письмово у формі розв'язання тестових завдань з питань теми пропущеного заняття чи заняття, на якому була одержана незадовільна оцінка. – виконання практичних (лабораторних) завдань з питань теми пропущеного заняття чи заняття, на якому була одержана незадовільна оцінка – вирішення тестових завдань або інших творчо-аналітичних завдань шляхом застосування комп'ютерних технологій з питань теми пропущеного заняття чи заняття, на якому була одержана незадовільна оцінка. <p>Відповідно до графіку затвердженого на кафедрі відпрацювання відбуваються кожного вівторка з 14.00 до 16.30, або у формі відеоконференцій із застосуванням засобів дистанційного навчання Moodle</p>
Допуск до підсумкового контролю	Здобувач вищої освіти допускається до підсумкового контролю у разі отримання мінімум однієї позитивної оцінки за кожен програмний результат навчання та має відпрацьовані пропущені практичні, семінарські заняття, а також отримані під час їх проведення незадовільні оцінки (відповідно до Положення ЛьвДУВС «Про організацію освітнього процесу»)
Система оцінювання	Оцінювання рівня досягнення програмних результатів навчання проводиться шляхом поточного та підсумкового оцінювання.

Поточне оцінювання застосовується для вивчення рівня досягнення програмних результатів навчання на семінарських, практичних заняттях, за виконання (підготовку) рефератів та тестових завдань з використанням відповідних критеріїв та бальної шкали.

Критеріями проходження здобувачем вищої освіти поточного оцінювання має бути отримання ним обов'язково мінімум однієї позитивної оцінки за кожен програмний результат навчання з освітньо-наукової програми доктора філософії (спеціальність 081 «Право»).

Оцінювання знань та умінь на семінарських та практичних заняттях здійснюється за п'ятибальною шкалою за такими критеріями:

Оцінка "Відмінно"- виставляється, якщо питання розкрито повністю, студент вільно орієнтується в матеріалі на рівні творчого використання.

Оцінка "Добре"- виставляється, якщо питання розкрито повністю, студент добре орієнтується в матеріалі на рівні аналогічного відтворення.

Оцінка "Задовільно" – виставляється, якщо питання розкрито не повністю, студент посередньо орієнтується в матеріалі та допускає суттєві помилки.

Оцінка "Незадовільно" – виставляється, якщо питання не розкрито або розкрито неповністю, а студент не орієнтується або погано орієнтується в матеріалі та робить принципові помилки.

Оцінювання рівня підготовки та виступу з рефератом здійснюється за п'ятибальною шкалою за такими критеріями:

Оцінка "Відмінно"- виставляється, якщо тема реферату розкрита повністю на рівні творчого використання останніх публікацій з теми, матеріал викладено змістовно, логічно та лаконічно; під час відповідей на запитання студент вільно орієнтується в матеріалі; реферат оформлено відповідно до встановлених вимог.

Оцінка "Добре"- виставляється, якщо тема реферату розкрита повністю на рівні аналогічного відтворення, матеріал викладено змістовно, логічно та не завжди лаконічно; під час відповідей на запитання студент добре орієнтується в матеріалі; реферат оформлено відповідно до встановлених вимог.

Оцінка "Задовільно" – виставляється, якщо тема реферату розкрита не повністю, матеріал викладено не змістовно та з порушенням логічного зв'язку; під час відповідей на запитання студент посередньо орієнтується в матеріалі та допускає суттєві помилки; реферат оформлено відповідно до встановлених вимог.

Оцінка "Незадовільно" – виставляється, якщо тема реферату не розкрита або розкрита неповністю та матеріал викладено не змістовно та не логічно; під час відповідей на запитання студент не орієнтується або погано орієнтується в матеріалі та робить принципові помилки. Оформленість реферату немає значення.

Оцінювання рівня засвоєння матеріалу за результатами проведення тестового завдання здійснюється за п'ятибальною шкалою за такими критеріями:

Оцінка "Відмінно"- виставляється, якщо здобувач вищої освіти дав правильну відповідь на 90-100% завдань.

Оцінка "Добре"- виставляється, якщо здобувач вищої освіти дав правильну відповідь на 71-89% завдань.

Оцінка "Задовільно" – виставляється, якщо здобувач вищої освіти дав правильну відповідь на 60 -70% завдань.

Оцінка "Незадовільно" – виставляється, якщо здобувач вищої освіти дав правильну відповідь на 0-59% завдань.

Підсумкове оцінювання рівня засвоєння програмних результатів навчання проводиться у формі екзамену за 100-бальною шкалою та на

	основі набраних балів на семінарських заняттях.
Шкала підсумкового оцінювання	Відображена у Таблиці 1 Положення про організацію освітнього процесу ЛьвДУВС. https://www.lvduvs.edu.ua/uk/lvsuia/legal-framework/provisions-orders.html
Академічна доброчесність	Академічна доброчесність учасників освітнього процесу формується на основі дотримання принципів академічної доброчесності з урахуванням норм «Положення про антиплагіатну систему у Львівському державному університеті внутрішніх справ» затвердженого наказом ректора ЛьвДУВС від 02.06.2020 № 126. URL: https://www1.lvduvs.edu.ua/uk/ та листа Міністерства освіти і науки України від 23.10.2018 № 1/9-650 Щодо рекомендацій з академічної доброчесності для закладів вищої освіти»
5. Літературні та інформаційні джерела	
Основна література	<ol style="list-style-type: none"> 1. Бойко І. Порівняльне правознавство: навчальний посібник / І.С. Бойко, Б.В. Бабін. Одеса: Фенікс, 2011. 149 с. 2. Гелей С.Д., Рутар С.М. Політико-правові системи світу: навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури. 2017. 346 с. 3. Жаровська І.М. Юридична компаративістика: навчальний посібник. Львів: видавництво ЛКА, 2015. 195 с. 4. Маттей У. Порівняльне право і критичні правові дослідження: відкриті лекції. Пер. з англ. О.В. Ткаченка. За ред. О.В. Кресіна. К.: Логос. 2009. 32 с. 5. Порівняльне правознавство у таблицях: навчальний посібник для юридичних факультетів та закладів вищої освіти За ред. Петришина О.В., Зінченко О. В., Лук'янова Д. В. К., 2021. 164 с. 6. Порівняльне правознавство: хрестоматія для юридичних факультетів та закладів вищої освіти За ред. Петришина О.В., Зінченко О. В., Лук'янова Д. В. К., 2019. 1024 с. 7. Тюріна О. В. Сучасні національні правові системи: навч. посіб. К.: Нац. акад. внутр. справ, 2015. 200 с. 8. Філософія порівняльного правознавства: Збірник наукових праць. За ред. О.В. Кресіна, І.М. Ситара. Київ; Львів: Ліга-прес, 2015. 540 с. 9. Юридична компаративістика: навч. посіб. / А.М. Кучук, Ю.С. Завгородня. Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2018. 112 с.
Методичне забезпечення	Проведення заняття забезпечується програмою навчальних дисциплін, робочою програмою навчальних дисциплін, силабусом, планами проведення семінарських, практичних та лабораторних занять, методичними рекомендаціями для підготовки до семінарських, практичних і лабораторних занять, методичними рекомендаціями для самостійної роботи, які розміщені в електронній бібліотеці на сайті Львівського державного університету внутрішніх справ
Інформаційні ресурси	Посилання на електронну бібліотеку: https://www1.lvduvs.edu.ua/metodychne-zabezpechennia
6. Опитування щодо якості викладання	
<i>Опитування буде проводитися після завершення навчання в он-лайн режимі, посилання буде надано перед опитуванням</i>	